

หัตถกรรม แกงหยวก

❖ ครูประสม สุธุทธิ ❖

ครูประสม สุสุทธิ

ครูช่างแทงหยวก
จังหวัดเพชรบุรี

ชื่อ-สกุล นายประสม สุสุทธิ
วัน เดือน ปีเกิด ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๕
สถานที่เกิด จังหวัดเพชรบุรี
การศึกษา หลักสูตรการตรวจบัญชีชั้นสูง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง
ที่อยู่ ๑ ถนนบันไดอิฐ ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมือง
จังหวัดเพชรบุรี
โทรศัพท์ ๐๓๒-๔๒๗-๖๕๖
ที่ทำงาน ๑ ถนนบันไดอิฐ ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมือง
จังหวัดเพชรบุรี
ชื่อบิดา นายประเสริฐ สุสุทธิ
อาชีพบิดา ช่างเหล็ก เกษตรกรรม
ชื่อมารดา นางทองดี สุสุทธิ
อาชีพมารดา ค้าขาย

นายประสม สุสุทธิ เป็นบุตรคนที่ ๑ มีพี่น้อง ๕ คน ได้แก่

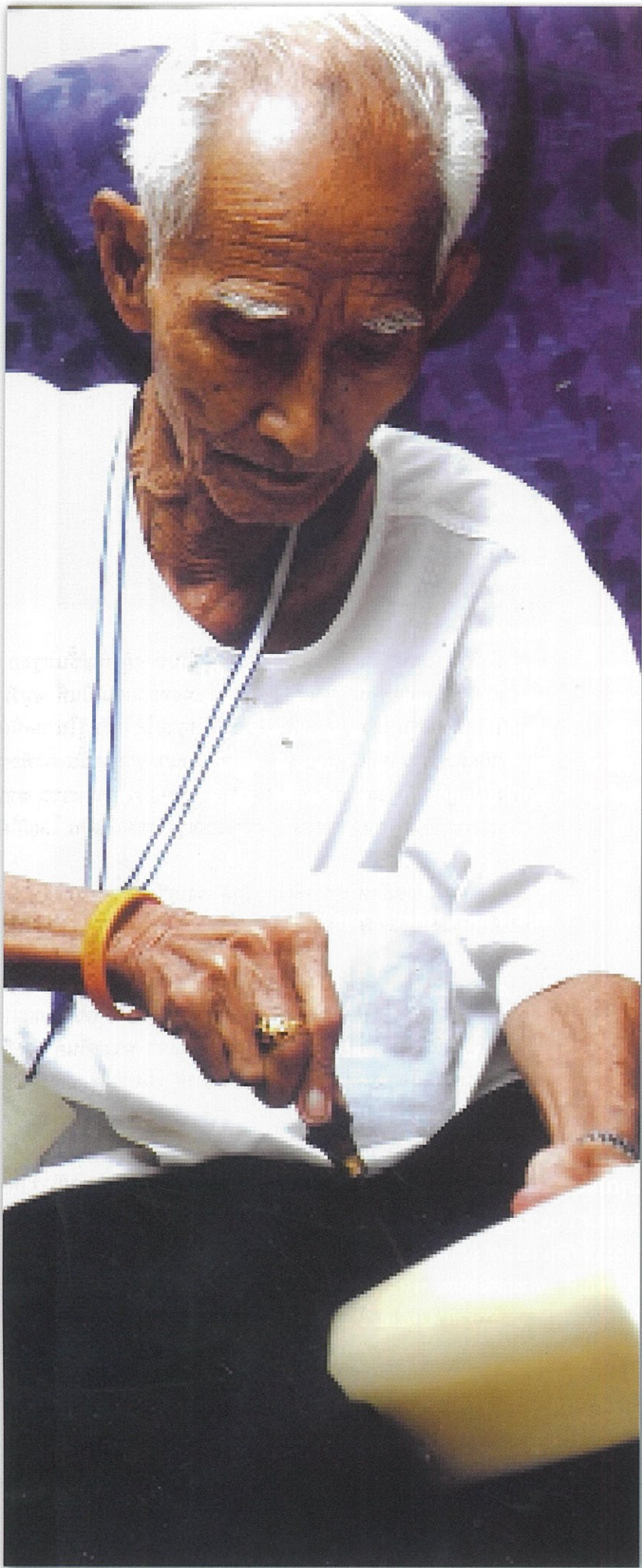
๑. นายประสม สุสุทธิ	๖. เด็กชาย (ถึงแก่กรรม ตั้งแต่อายุ ๖ เดือน)
๒. นางสาว สุสุทธิ (ถึงแก่กรรม)	๗. นางสาว สุสุทธิ
๓. นายสมพร สุสุทธิ (ถึงแก่กรรม)	๘. นางสาว สุสุทธิ
๔. นายสมพงษ์ สุสุทธิ	๙. นายดุสิต สุสุทธิ (ถึงแก่กรรม)
๕. นายสัมพันธ์ สุสุทธิ (ถึงแก่กรรม)	

ครอบครัว
ชื่อภรรยา นางพนอ สุสุทธิ
อาชีพภรรยา รับจ้าง และช่างศิลปะงานเครื่องสด

- บุตร-ธิดา
๑. นายเสนีย์ สุสุทธิ	๕. นายสงกรานต์ สุสุทธิ
๒. นายเอนก สุสุทธิ	๖. นายพัฒนา สุสุทธิ
๓. นายพิษณุ สุสุทธิ	๗. นายศานิต สุสุทธิ
๔. นายจักรี สุสุทธิ	๘. นายวิริยะ สุสุทธิ

เกียรติคุณและรางวัลที่ได้รับ

- เกียรติบัตรในฐานะผู้ให้การสนับสนุนการจัดงานพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๑
- เกียรติบัตรในฐานะผู้ส่งเสริมและสืบสานงานศิลปวัฒนธรรมของชาติ งานพระนครศรี-เมืองเพชร ครั้งที่ ๒๒ ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๑ ในวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๑

ประวัติชีวิตและการศึกษา

ครูประสม สุธุทธิ เริ่มเรียนหนังสือครั้งแรกกับครูเย็น บริเวณหน้าวัดมหาธาตุ จังหวัดเพชรบุรี ต่อมาได้เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนตัวอย่างประจำจังหวัดเพชรบุรีวัดคงคาราม ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จนจบชั้นมัธยม ๘ (แผนกพาณิชย์การ) และได้เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ในสาขาวิชาการตรวจบัญชีชั้นสูง ขณะศึกษาในชั้นปีที่ ๒ ครูได้เริ่มเข้าไปปฏิบัติงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ในพระบรมมหาราชวัง ต่อมาเกิดสงครามมหาเอเชียบูรพา ครูประสมจึงไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากความวุ่นวายที่เกิดจากสงคราม

ประวัติการทำงาน

ครูประสม สุธุทธิ ชอบการวาดเขียนตั้งแต่เยาว์วัย เนื่องจากบรรพบุรุษ คือคุณปู่เป็นช่างแกะสลัก คุณพ่อเป็นช่างเหล็ก คุณตาเป็นช่างเขียน ครูจึงมีสายเลือดศิลปินเต็มตัว

นอกจากจะหัดเขียนภาพในวิชาที่โรงเรียนสอนแล้ว ครูประสมยังเรียนเขียนภาพในวันหยุดกับพระอาจารย์จันทร์ ศุภโร ที่วัดเขาวัง เมื่อสมัยที่ครูอายุได้ ๗ ขวบ เนื่องจากบ้านพักอาศัยของครูอยู่ติดกับบ้านครูเลิศ พวงพระเดช ทุกเย็นหลังจากที่ครูกลับจากโรงเรียน ครูก็จะไปดูครูเลิศเขียนรูปพุทธประวัติรามเกียรติ์ จนภาพเขียนเหล่านั้นฝังลึกในความทรงจำของครู

จนกระทั่งอายุได้ ๑๒ ปี นายชายมารับไปกรุงเทพฯ ในช่วงหยุดเทอมปลาย ทำให้ครูได้สัมผัสกับศิลปะภาพเขียนตามพระบรมมหาราชวังและวัดที่สำคัญ ๆ ในกรุงเทพฯ ขณะนั้นได้มี การซ่อมแซมพระบรมมหาราชวังและวัดพระแก้วเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๕๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์ ช่างเขียนมากมายจากทุกสารทิศได้มารวมตัวกันเขียนภาพบนผนังรอบพระระเบียงวัดพระแก้ว ทุกวันจะมีเด็กเข้าไปรับจ้างกวสาลีฝุ่นให้ช่างเขียนเหล่านั้นครูประสมก็เป็นผู้หนึ่งที่ไปรับจ้างกวสาลีฝุ่น ในตอนนั้นครูได้เห็นภาพเขียนที่วิจิตรงดงามจากช่างเขียนหลายท่าน แต่ภาพที่สวยงามที่สุดในความรู้สึกของครูก็คือภาพ “ฤๅษีโกณา พบผอบนางสีดา” เป็นผลงานของช่างเขียนที่ครูได้รับจ้างกวสาลีฝุ่นให้ ซึ่งทราบชื่อในเวลาต่อมา คือ “คุณพระเทวาทิพนมิตร” ผู้อำนวยการซ่อมวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นภาพที่สวยงามทั้งการใช้สีและลักษณะฝีแปรงที่วาดลงไปบนผนัง ทำให้ครูประทับใจและเกิดแรงบันดาลใจที่จะเป็นช่างเขียน

ภายหลังจากจบการศึกษา เมื่อปี พ.ศ.๒๔๘๕ ครูประสมได้มีโอกาสทำงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่ครูได้ใช้ความรู้ด้านศิลปะในงานระดับใหญ่ ด้วยการออกแบบลายเส้นบนธนบัตรฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท หรือที่เรียกกันว่า “แบงค์ลพบุรี” ในตอนนั้น คุณช่วง สเลลลันนท์ หัวหน้าแผนกช่างออกแบบธนบัตรของธนาคาร ได้เรียกครูเข้าไปช่วยเขียนภาพลายเส้น ซึ่งเป็นภาพพระปรารักษ์สามยอด ผลงานนี้เป็นอีกหนึ่งผลงานที่ครูภาคภูมิใจในการร่วมออกแบบและวาดลวดลายลงบนธนบัตรเพื่อพิมพ์ไว้ใช้ชำระหนี้ตามกฎหมาย นับเป็นผลงานชิ้นแรกของครูที่ออกสู่สายตาประชาชนทั่วประเทศ

เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๗ ครูประสมได้สร้างผลงานชั้นที่สองขึ้น นั่นก็คือ ภาพเขียนสีน้ำมัน “สมเด็จพระนเรศวรชนช้างกับพระมหาอุปราช” ด้วยเทคนิคสโตรกเพนท์ ภาพเขียนของครูได้รับความสนใจจาก ม.จ.วิวัฒน์ชัย ชัยยันต์ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ม.จ.วิวัฒน์ชัย ให้รางวัลแก่ครูเป็นเงินจำนวน ๕๐๐ บาท และได้ขอภาพนี้เพื่อเป็นของขวัญให้กับ ท่านไอเซนเฮาร์ ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ในขณะนั้น ปัจจุบันภาพเขียนชิ้นนี้ยังคงประดับไว้ในทำเนียบขาวประเทศสหรัฐอเมริกา

ต่อมาใน พ.ศ.๒๕๔๙ ครูประสมได้สมัครเป็นครูสอนวาดเขียน ณ โรงเรียนคงคาราม จ.เพชรบุรี ครู่ยังคงปฏิบัติหน้าที่ครูสอนวาดเขียนและวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับโรงเรียน ตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน

“งานศิลปะนี้ผมไม่ได้เรียนเลยเป็นงานของบรรพบุรุษ สืบทอดมาจากพ่อ ปู่เป็นช่างแกะสลัก กังเป็นช่างเขียน พ่อเป็นช่างเหล็ก ลุงเป็นช่างปูน เราก็มีเลือดของศิลปะอยู่บ้าง ต่อมา คุณหญิงเต็มศิริ บุญยสิงห์ ที่เป็นเพื่อนกันขอให้พี่นพวิชา ภูมิปัญญาไทยจะได้มี๊ย เราก็มานึกถึงว่า ปู่ พ่อเป็นช่างทั้งนั้น ก็มาจับเรื่องแทงหยวก ซึ่งเป็นศิลปะที่ทั่วโลกไม่รู้จัก นอกจากนั้นเค้ารู้จักหมดเลย ทั้งปูนปั้น แกะสลัก เมืองไหนก็มี อย่างปูนปั้นเมืองจีนนี่ก็โอโห...ไม่ต้องหาตัวจับ อย่างแกะสลักนี่เมืองนอกนี่แกะสลักภูเขาทั้งลูก ผมก็เฉย ๆ ลู้อเอาต้นกล้วยมาทำศิลปะไม่ได้ ซึ่งในโลกไม่มีเลย ผม ก็รวมตัวเพื่อน ๆ ก่อน เอาเพื่อนที่เป็นงานรวมกลุ่ม ตั้งกลุ่มว่าจะฟื้นฟูศิลปะไทย ซึ่งคนสมัยใหม่ไม่รู้จัก รู้จักแต่กินกล้วย แต่ไม่รู้จักว่าจะเอาต้นกล้วยมาทำอะไรได้ งานศิลปะชนิดนี้เป็นงานศิลปะที่ทำเข้าเย็นเหี่ยว คนทำกันอยู่เรื่อย แบบรับประทานอาหารนะ พอมันจะอร่อยก็หมดจาน พอจะทานใหม่ก็ทำกันใหม่ ศิลปะบนต้นกล้วยนี่ก็เหมือนกัน ...ต้องอดทนหน่อย”

สำหรับงานด้านการแทงหยวกนั้น ครูประสม ได้เคยมีโอกาสร่วมงานกับช่างผู้ใหญ่อันครูของจังหวัดเพชรบุรีมาก่อน ครูจึงได้สั่งสมความรู้ ความชำนาญ ทางด้านการแทงหยวกจนเป็นที่ยอมรับและได้นำองค์ความรู้มาถ่ายทอดให้กับกลุ่มช่างรุ่นหลัง รวมทั้งผู้ที่สนใจทั้งหลายให้ได้รับรู้ในเทคนิควิธีการต่าง ๆ ของการแทงหยวก ผลงานและลวดลายที่เกิดจากปลายมีดกรีดผ่านกาบกล้วยนั้น สะท้อนถึงความมีชีวิตชีวา เส้นลายอันพลิ้วไหว เหลี่ยมมุมของลายต่าง ๆ แสดงถึงความงดงาม อ่อนหวาน หากแต่แฝงไว้ด้วยเส้นลายอันแสนคม ทุกลวดลายล้วนถูกถ่ายทอดออกมาจากจินตนาการของศิลปิน โดยมิได้มีการร่างลายไว้ก่อนเลย

ครูประสม สุขสุทธิ ได้ก่อตั้งคณะหรือกลุ่มช่างสลักหยวก เพื่อนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่งานแทงหยวกของบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเพชรบุรี

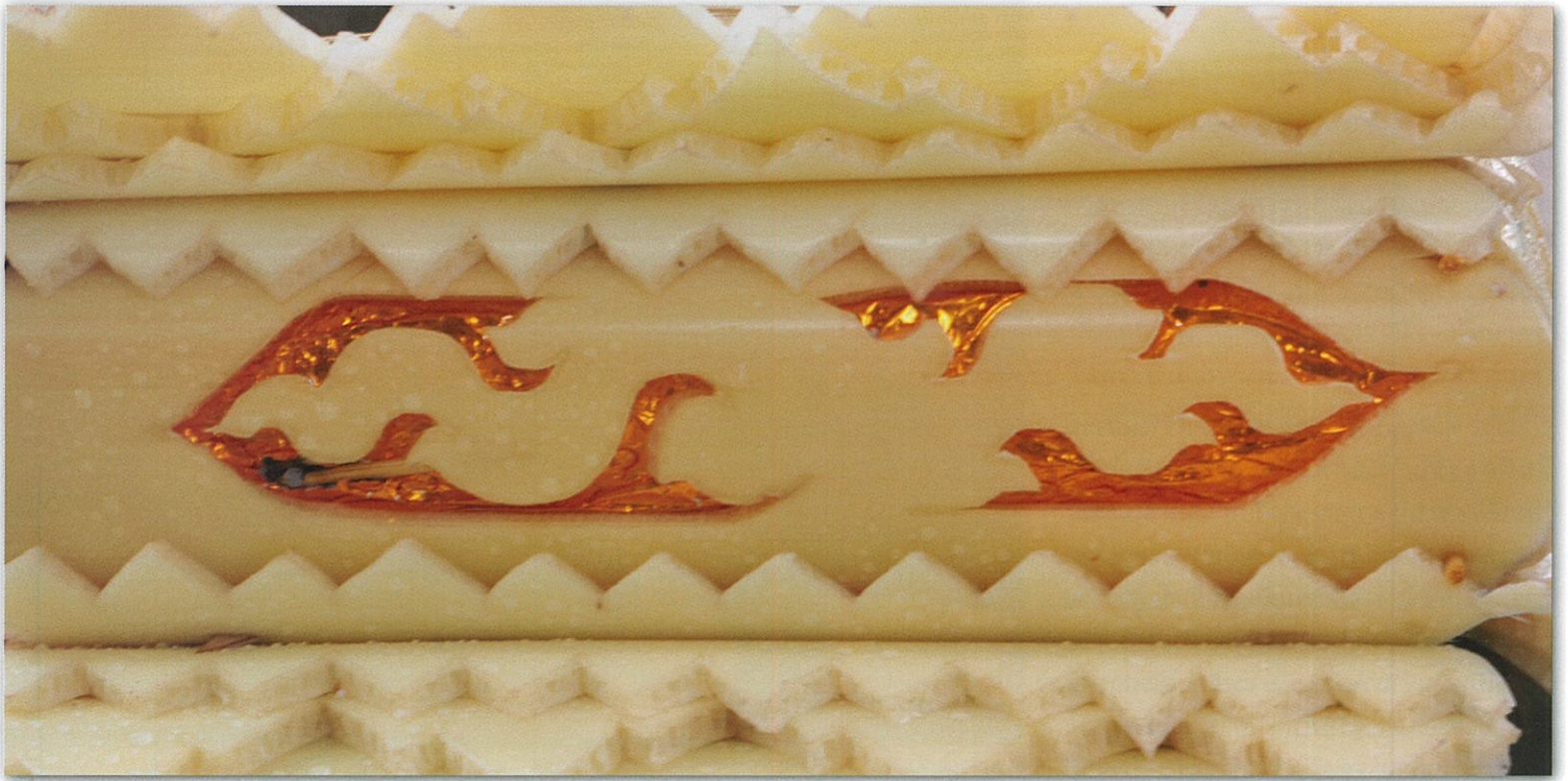
งานที่ถือเป็นเกียรติสูงสุดที่ครูประสมได้ทำคือ

๑. ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้นำคณะไปแทงหยวกถวายการตกแต่งพระจิตกาธาน พิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และถวายคำแนะนำการแทงหยวกในงานนี้ บนพระเมรุมาศ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๙

๒. ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้นำคณะไปแทงหยวกถวายการตกแต่งพระจิตกาธาน พิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในงานนี้ครูได้มอบหมายให้ลูกทั้ง ๔ คน แทงหยวกประกอบพิธี เมื่อวันที่ ๑๒-๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๑

ครูประสม ไม่เคยหวังวิชา ใครมีคำถามอยากทราบอะไร ถ้าครูประสมรู้จะตอบให้ทันที นอกจากจะเป็นบุคคลที่รักงานศิลปะแล้ว ยังได้พยายามอนุรักษ์และถ่ายทอดงานศิลปะต่าง ๆ ที่ตนมีความรู้ให้กับบุคคลต่าง ๆ อยู่เสมอ ซึ่งบุตรของครูประสมสามารถแทงหยวกได้ทุกคน และคนที่ได้รับวิชาการแทงหยวกจากครูประสมไปมากที่สุด คือ คุณวิริยะ สุขสุทธิ บุตรคนสุดท้าย

“การแทงหยวก คือ การนำต้นกล้วยมาบังเวลาเผาศพ เพราะเมื่อก่อนเวลาเผาศพนั้นจะตั้งศพบนกองฟืนแล้วเผา คนเลยประยุกต์เอาต้นกล้วยไปบังหน้ากองฟืน เมื่อกาบกล้วยโดนไฟจะร้อนแต่ไม่ค่อยไหม้มาก ต่อมาช่างเลยนำกาบกล้วยเหล่านั้นมาลองแกะลายด้วยเครื่องมือช่างต่าง ๆ แล้วลองเอาไปวางบนเชิงตะกอนเวลาเผาศพ ตั้งแต่นั้นมาจึงเริ่มมีการแทงหยวกเพื่อใช้ในการเผาศพเกิดขึ้น”

ประวัติความเป็นมาของศิลปะการแทงหยวก

ศิลปะการแทงหยวกเมืองเพชร เป็นศิลปะพื้นบ้านที่มีต้นกำเนิดมาจากสมัยอยุธยา และได้เข้ามาในเพชรบุรีเมื่อตอนปลายของอยุธยา และพัฒนาสืบต่อกันมาเรื่อย ๆ ทั้งรูปแบบและวิธีการ อีกทั้งยังได้นำศิลปะลวดลายของครูช่างเพชรบุรีมาผสมผสาน ทำให้การแทงหยวกกลายเป็นศิลปะแขนงหนึ่งของช่างชาวเพชรบุรี ซึ่งการผสมผสานวิวัฒนาการและการประยุกต์ศิลปะการแทงหยวกให้เป็นลักษณะของเพชรบุรีนี้ นับว่าได้มีการ

พัฒนาอย่างรวดเร็วและมีความกลมกลืนของศิลปะมาก เนื่องจากเมืองเพชรบุรีถือได้ว่าเป็นเมืองศิลปะมาแต่ดั้งเดิมมีงานสกุลช่างหลายแขนงช่างส่วนใหญ่จะเป็นช่างพื้นเมืองที่ได้รับการเรียนรู้และได้รับการถ่ายทอดจากบรรดาช่างในหมู่ของตน งานสกุลช่างต่าง ๆ ในเมืองเพชรมักจะมีศูนย์รวมช่างอยู่ตามวัดต่าง ๆ เช่น สกุลช่างวัดใหญ่สุวรรณาราม สกุลช่างวัดเกาะ สกุลช่างวัดพระทรง สกุลช่างวัดยาง เป็นต้น

ศิลปะการแทงหยวกเพชรบุรี เป็นศิลปะที่ใช้ตกแต่งจิตกาธานในพิธีเผาศพ ซึ่งเมรุที่สร้างขึ้นเพื่อเผาศพของเพชรบุรี มีธรรมเนียมแตกต่างไปจากที่อื่น นิยมสร้างเมรุให้มีความวิจิตรสวยงามใช้เวลาสร้างเมรุเป็นเวลานาน การออกแบบก่อสร้างเป็นฝีมือของสกุลช่างของเพชรบุรี การตั้งเมรุใช้โกศบรรจุแทนโลงศพ ในส่วนฐานจิตกาธานจะมีการแทงหยวกประดับอย่างสวยงามเป็นการทำคล้ายพิธีหลวงแห่งราชสำนัก ซึ่งความจริงสามัญชนไม่มีระเบียบปฏิบัติได้ เข้าใจว่าคนเมืองเพชรบุรีได้ทำกันมานานจนเป็นประเพณีนิยม ซึ่งประเพณีการตั้งเมรุเผาศพกลางแจ้งแบบโบราณนี้ในปัจจุบันยังนิยมสืบสานต่อกันมาแต่เป็นส่วนน้อย อันเนื่องมาจากค่าใช้จ่ายในการประกอบพิธีค่อนข้างสูงมาก ถ้าเปรียบเทียบกับพิธีเผาศพในเมรุแบบถาวร ซึ่งมีอยู่ทั่วไปตามวัดต่าง ๆ

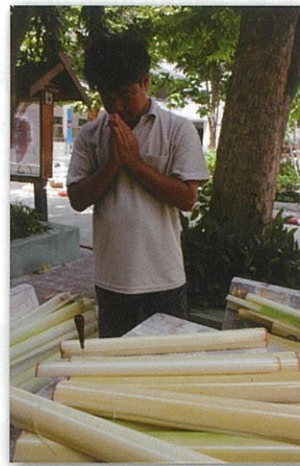
งานแทงหยวก เป็นงานศิลปะอีกแขนงหนึ่งของจังหวัดเพชรบุรี อันเกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้านที่นำเอาหยวกหรือกาบของต้นกล้วย ซึ่งเป็นวัสดุธรรมชาติ หาได้ง่ายในท้องถิ่น มาแกะสลักเป็นลายไทยประดับบนเชิงตะกอนเผาศพ

ในอดีตการจัดพิธีเผาศพของคนเมืองเพชร มักจะมีการตั้งเมรุและตกแต่งเชิงตะกอนด้วยหยวก พร้อมทั้งจัดแต่งบริเวณที่ตั้งเมรุ ด้วยดอกไม้สดสวยงาม ซึ่งเมรุที่ประกอบขึ้นใช้สำหรับเผาศพนั้นมีอยู่หลายแบบ ทั้งแบบที่เป็นเมรุ ที่มียอด ๕ ยอด ๗ ยอด หรือบางครั้งมีถึง ๙ ยอด และบางครั้งก็นิยมทำเป็นประรำผ้าขาว

นอกจากการใช้หยวกมาแทงเป็นลายไทยที่อ่อนช้อยงดงามแล้ว ช่างแทงหยวกนิยมย้อมสีหยวกด้วยสีต่าง ๆ ให้เกิดความสวยงามยิ่งขึ้น และช่างจะใช้วัสดุจากธรรมชาติอย่างอื่น เช่น มะละกอ ฟักทอง ผลฝรั่ง หัวผักกาด มาแกะสลักเป็นดอกไม้ใบไม้ตกแต่งด้วย จึงเรียกกันว่า “การแทงหยวกประกอบเครื่องสด”

ว่ากันว่าช่างแทงหยวกเมืองเพชรนั้น เดิมมีอยู่มากมาย ใครก็แทงหยวกเป็น แม้แต่เจ้าอาวาสในสมัยก่อนก็ต้องแทงหยวกได้ เวลาฝังศพ มักจะพกมัดแทงหยวกติดตัวกันไปด้วย เพื่อช่วยกันแทงคนละลายสองลายแล้วประกอบเมรุ ตกแต่งเชิงตะกอนหรือจิตกาธาน

การแกงหยวก

ก่อนจะเริ่มแกงหยวก คณะช่างจะทำพิธีไหว้ครู เพื่อระลึกถึงพระคุณของครูก่อนที่จะให้วิชาความรู้ก่อน ของที่ใช้ไหว้ครู ประกอบด้วยดอกไม้ ธูป เทียน น้ำ เหล้า บุหรี่ และอื่น ๆ ตามที่ช่างเห็นว่าเหมาะสม พร้อมกับเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการแกงหยวก

ถ้าเป็นงานใหญ่ จะต้องเตรียมเครื่องไหว้ครูให้ครบ จะต้องมีบายศรีปากชาม หัวหมู เครื่องกระยาบวช (เครื่องกระยาบวช คือของไหว้ครูที่ไม่เจือปนด้วยของสดของคาว ประกอบด้วย ขนมต้มแดงต้มขาว มะพร้าวอ่อน กล้วยน้ำว้า ขนมต่าง ๆ ผลไม้ น้ำสะอาด) การไหว้ครูด้วยเครื่องครบตามประเพณีถือเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติของช่างแกงหยวก แต่หากเป็นงานเล็ก ช่างแกงหยวกสามารถนำเฉพาะสุราและน้ำเปล่ามาไหว้ครูได้ ในกรณีที่ไหว้ครูก่อนเที่ยง จะต้องไหว้ครูด้วยเครื่องสังเวยดังกล่าวให้ครบ แต่ถ้าไหว้ครูหลังเที่ยง จะใช้เพียงสุราและน้ำเปล่าไหว้เท่านั้น หลังจากประกอบพิธีไหว้ครูเสร็จแล้ว คณะช่างก็จะลงมือแกงหยวกได้เลย ปกติจะแกงหยวกในเวลาหลังพระอาทิตย์ตก เพื่อป้องกันความร้อนของอากาศที่มีผลให้หยวกเหี่ยวเฉาเร็ว

วัตถุดิบ

๑. หยวก หยวกกล้วยที่ใช้แกงเป็นหยวกจากต้นกล้วยตานีที่ยังไม่ตกเครือ เพราะต้นกล้วยที่ตกเครือ หยวกจะเปราะและหักง่าย หยวกกล้วยจากต้นกล้วยตานีเป็นหยวกที่มีร่องน้ำละเอียดคมน้ำได้ดีไม่ต่างจาก เนื้อผิวหยวกมีสีขาวนวลสวย เมื่อเทียบกับหยวกจากต้นกล้วยชนิดอื่น ขนาดลำต้นของกล้วยที่นำมาใช้แกง จะมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓ กำมือ เวลาตัดควรใช้เลื่อยตัด เพื่อไม่ให้ลำต้นช้ำ และเมื่อตัดต้นกล้วยมาแล้ว ควรจะนำมาแกงหยวกเลย เพื่อให้งานที่ได้มีความสด แต่ถ้าหากจำเป็น ต้องตัดกล้วยล่วงหน้าหลายวัน ควรนำต้นกล้วยแช่น้ำไว้เพื่อรักษาความชุ่มชื้นของลำต้น

อุปกรณ์

๑. **มีดแทงหยวก** เป็นมีดปลายแหลม เล็ก เรียว มีความคมทั้งสองด้าน ด้ามจับคล้ายลูกตุ้ม นาฬิกาใบมีดทำด้วยเหล็กกลานนาฬิกาหรือใบเลื่อย โลหะ นำมาเจียรและลับคมให้มีขนาดกว้าง ประมาณ ๕ มิลลิเมตร ยาวประมาณ ๑๐-๑๕ เซนติเมตร ความยาวและความกว้างของมีดจะแตกต่างกันไปตามความถนัดของช่างแต่ละบุคคล โดยส่วนใหญ่ ช่างแทงหยวกจะทำมีดประจำตัวไว้ใช้เอง มีดแทงหยวกถือเป็นอุปกรณ์สำคัญในการแทงหยวก เนื่องจากมีคุณสมบัติพิเศษกว่ามีดชนิดอื่น คือ เป็นมีดที่อ่อนตัวได้ เวลาแทงหยวกจะพลิ้วไปตามมือช่าง ทำให้ลวดลายที่ปรากฏมีความอ่อนช้อยสวยงาม

๓. **ตอก** คือไม้ไผ่ที่เหลามาเพื่อจะใช้รัดตรึงหยวกที่แทงแล้ว แต่ละชั้นให้ติดกัน โดยใช้ไม้ไผ่ตงมาเหลาให้ได้ขนาด ยาว ๒ ฟุต กว้าง ๑ เซนติเมตร เส้นคล้ายริบบิ้น ปลายทั้งสองข้างตัดให้แหลม เพื่อจะได้เจาะเข้าในเนื้อหยวกได้ง่าย จะเหลาให้ด้านหนึ่งติดผิวไม้ไผ่ไว้ เรียกว่า "ตอกผิว" เพื่อเพิ่มความเหนียวให้กับตอกเวลามัดและขมวดปม ตอกที่ใช้สำหรับตรึงหยวกนี้ จะเหลาให้ข้อไม้ไผ่อยู่ตรงกลางเสมอ ก่อนนำมาใช้ในการแทงหยวกจะต้องนำตอกไปแช่น้ำไว้ ๑ คืน เพื่อให้เหนียวและไม่หักงาย

ตอก

๔. **กระดาษสี** จะนำมาใช้ติดบนพนักหรือพื้นหยวก เพื่อเพิ่มความสวยงาม กระดาษสีที่ใช้นิยมใช้ กระดาษอังกฤษ เป็นกระดาษสีหน้าเดียว ด้านหนึ่งเป็นสีต่าง ๆ เช่น สีเขียว สีแดง สีชมพู สีน้ำเงิน สีทอง สีเงิน ส่วนอีกด้านหนึ่งของกระดาษจะเป็นสีขาว ในส่วนด้านที่เคลือบสีไว้ นั้นจะมีลักษณะมันวาวสะท้อนแสง เมื่อโดนน้ำแล้วกระดาษไม่ขาดง่าย ไม่ลอก สีของกระดาษอังกฤษที่นำมาใช้จะแบ่งได้หลายลักษณะ คือ ถ้าเป็นงานศพของสามัญชนจะใช้กระดาษอังกฤษสีน้ำเงิน เขียว แดง แต่ถ้าเป็นงานศพของชนชั้นสูงจะใช้กระดาษอังกฤษสีทอง ส่วนงานติดประดับตกแต่งตามสถานที่ต่าง ๆ จะใช้กระดาษอังกฤษหลายหลากสี ขึ้นอยู่กับความต้องการของเจ้าภาพ รูปแบบการนำกระดาษอังกฤษที่นำมาติดบนพนักนั้นจะมี ๒ รูปแบบ คือ

๒. **มีดตัดปากหยวก** ใช้ตัดและตกแต่งแผงหยวกที่ประกอบแล้ว ก่อนจะนำไปประดับ เพื่อให้แผงหยวกประกบกันพอดี เวลาฉีกเนื้อหยวกตรงมุมออก จะตะแคงมีดทำมุม ๔๕ องศากับหยวก เพื่อความสวยงามของหยวกที่ตัดและเมื่อนำหยวกแต่ละแผงมาประกบเข้าด้วยกันแล้ว จะได้มุมที่เท่ากันสวยงาม

มีดแทงหยวก

- **แบบเรียบ** เหมาะกับหยวกที่มีการขูดลายไม่มาก เมื่อนำหยวกที่ประกอบแล้ว ไปประดับในที่ที่มีแสงไฟส่องด้านหลัง สีของกระดาษจะช่วยเพิ่มความเด่นของหยวก ทำให้หยวกดูใสคล้ายกระจก

- **แบบขรุขระ** จะต้องนำกระดาษอังกฤษมาขยำแล้วคลี่ออก ก่อนนำไปติดบนพนัก กระดาษอังกฤษแบบขรุขระนี้เหมาะที่จะนำไปติดบนหยวกที่ขูดลายออกมาก เมื่อนำหยวกไปประดับในที่ที่มีไฟส่องด้านหน้า สีของกระดาษอังกฤษจะดูคล้ายเกล็ดเงินเกล็ดทอง

พนักแบบเรียบ

พนักแบบขรุขระ

ไม้ปลายแหลม

กระบอกฉีดน้ำ

๕. ไม้ปลายแหลม ใช้เสียบช่วงมุมของแผงชิ้นงาน เพื่อให้ชิ้นงานอยู่ติดกัน ไม้ปลายแหลมที่ใช้จะใช้ไม้เสียบลูกชิ้น ขนาดที่นำมาใช้จะมีความยาวหลายขนาด ตั้งแต่ ๒ นิ้ว ๔ นิ้ว และ ๕ นิ้ว ในบางครั้งถ้าเป็นจุดเล็ก ๆ ที่ไม่เหมาะที่จะใช้ไม้เสียบลูกชิ้น ก็จะใช้ไม้จิ้มฟันปลายแหลมแทน

๖. กระบอกฉีดน้ำ ใช้ในการพรมน้ำบนหยวกและกระดาษอังกฤษให้ติดกัน และพรมน้ำบนหยวกหลังจากที่นำหยวกที่แทงลายแล้วไปประดับ เพื่อให้หยวกมีความชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา เป็นการยืดอายุของหยวกให้ยาวนานขึ้น

ลวดลายที่ใช้ในการแทงหยวก สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. ลายพื้นฐาน ประกอบด้วย ลายฟันหนึ่ง ลายฟันสาม ลายฟันห้า คือ ลายที่ใช้เป็นลายกระจัด เมื่อแทงแล้วสามารถใช้ได้ทั้ง ๒ ด้าน ส่วนใหญ่แต่เดิมนางโบราณจะใช้ลายเหล่านี้เป็นลายหลักในการประกอบหยวก และเป็นลายที่ใช้ฝึกหัดสำหรับผู้เริ่มแทงหยวก เมื่อนำมาประกอบทับซ้อนกันจะเกิดความสวยงาม ละเอียด มักจะพบเห็นลายเหล่านี้ประกอบเป็นลายพื้นฐานของแผงหยวก โดยเฉพาะลายฟันหนึ่ง ที่ทำให้ผลงานนั้นดูมีความละเอียดสวยงาม ส่วนลายฟันสามและลายฟันห้า เมื่อนำมาประกอบจะทำให้เกิดความสวยงามในรูปแบบของลายกระจัด

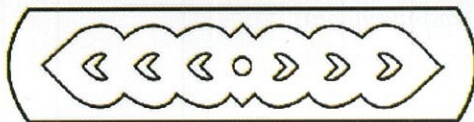
ลายฟันหนึ่ง

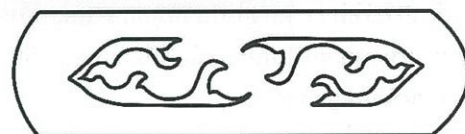
ลายฟันสาม

ลายฟันห้า

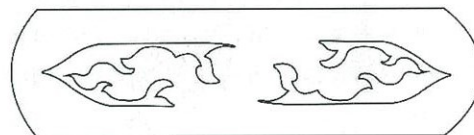
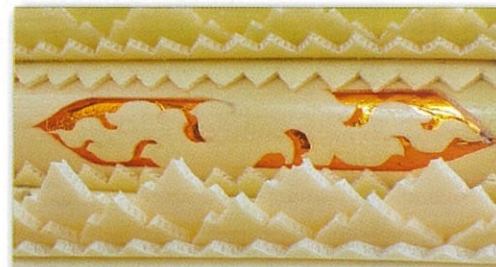

ลายรักร้อย

ลายหน้ากระดานเถา

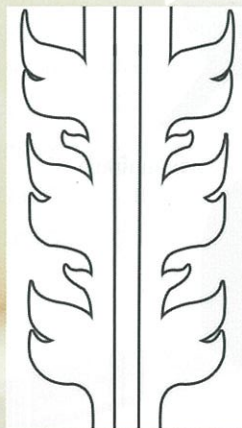
๒. ลายหน้ากระดาน ประกอบด้วย ลายรักร้อย ลายรัดเกล้า ลายกนกเปลว ลายลูกฟักกำมู ลายกนกใบเทศ ลายเถา ลายเสาด้อยอด ลายหางโต คือลายที่มีการพัฒนามาจากลายพื้นฐานที่แทงขึ้นให้เกิดลวดลายนำไปปิดทับบนแผ่นหนัง (พื้นผิวหยวก) มีลักษณะเป็นการเจาะลงบนกาบกล้วยให้เกิดเป็นช่องของลวดลาย โดยไม่แยกออกจากตัวกาบกล้วย จะเกิดลายติดอยู่บนกาบกล้วย และจะเกิดช่องแสงหรือช่องว่าง

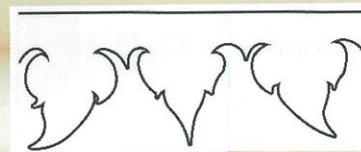
ลายหน้ากระดานหางโต

๓. ลายประยุกต์ ประกอบด้วย ลายกระจังรวน ลายน่องสิงห์ (ลายสาหร่าย) เป็นลายที่มีการพัฒนาตามความคิดและจินตนาการของช่างแทงหยวกที่ต้องการให้เกิดความวิจิตรสวยงามละเอียดและอ่อนช้อย เป็นการแทงลายบนกาบกล้วยที่เน้นลายละเอียด และเมื่อชุดลายออกมาแล้วใช้ได้เพียงด้านเดียว

การแทงลายทุกลายบนงานแทงหยวกนั้นจะไม่มีกรร่างแบบก่อน ดังนั้นช่างแทงหยวกจึงต้องมีความชำนาญในเรื่องการเขียนลายและจำลายได้อย่างแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในการทำงาน

ลายน่องสิงห์ (ลายสาหร่าย)

ลายกระจังรวน

ขั้นตอนในการแทงหยวก

๑

๒

วัดพื้นที่ ที่ต้องการนำชิ้นงานไปติดตั้ง แล้วจึงตัดกล้วยให้ได้ความยาวมากกว่าพื้นที่งาน เมื่อตัดขนาดของลำต้นให้ได้ตามขนาดที่ต้องการแล้ว ลอกกาบกล้วยออกเป็นชั้น ๆ แล้วนำกาบกล้วยที่สีกกล้วยกันมาประกบกัน เพื่อความสวยงามเวลาประกอบและเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการแทงลาย

การแทงหยวกเป็นงานที่ต้องอาศัยความชำนาญ มิฉะนั้นจะเกิดความเสียหายได้ง่าย ทั้งนี้เพราะเหตุว่า หยวกเป็นวัสดุอ่อน และชำรุดเสียหายง่าย ส่วนมิติที่ใช้เป็นเครื่องมือในการแทงหยวกเป็นเครื่องมือที่มีความคม ดังนั้นหากผู้แทงไม่มีความชำนาญ จะทำให้ลวดลายขาดออกจากกัน

กรรมวิธีการแทงหยวกนั้น สิ่งที่ควรคำนึงอย่างหนึ่งคือ การจับมีด วิธีการจับลงมีด ต้องให้มีดตั้งฉากกับหน้าตัดของหยวก เวลาแทงหยวกควรแทงให้มีด ขึ้น-ลง เร็ว แต่เคลื่อนไหวไปข้างหน้าช้า ๆ เพื่อช่วยให้รอยตัดไม่เบี้ยว และตั้งฉากกันสวยงาม

๓

๑-๒. การลอกกาบกล้วยออกเป็นชั้นๆ
๓. การแทงลายพื้นสาม

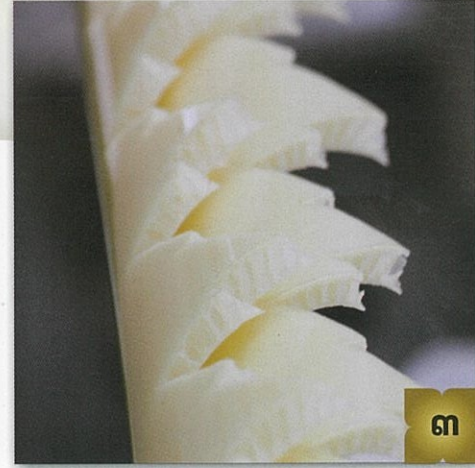

การแทงลายพินหนึ่ง

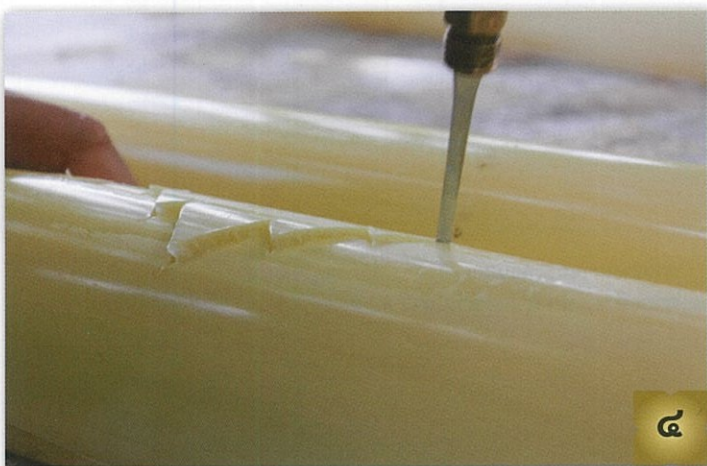
การแทงหยวกมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. การฉลุลายพินหนึ่ง การแทงหยวกลายพินหนึ่ง เริ่มจากการลงมีดแทงลงมาที่ยอดลาย แล้วแทงขึ้นสลับไปมา

๒. การฉลุลายพินสามและลายพินห้า ลายพินสามและลายพินห้าเป็นลายที่มีขนาดใหญ่กว่าลายพินหนึ่ง อีกทั้งมีการเพิ่มลายทางด้านข้าง การฉลุลายจึงต้องระมัดระวังให้ลายทั้งสองข้างเท่ากัน เพื่อที่จะได้ผลงานที่มีความสวยงามประณีต

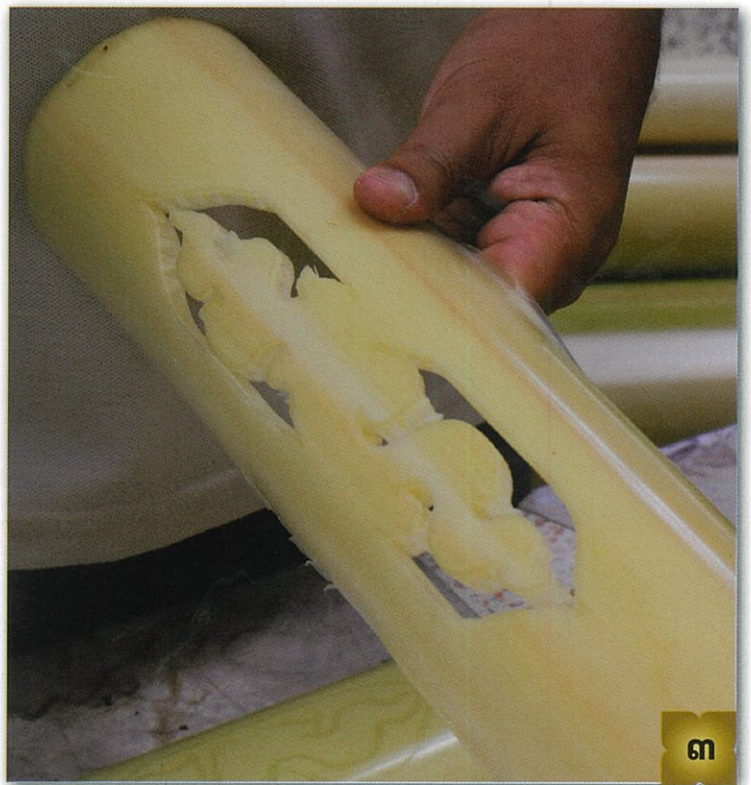

๑-๓. การแทงลายพินสาม

๔-๕. การแทงลายพินห้า

๓. การแทงลายหน้ากระดานและลายเสา ลายหน้ากระดานและลายเสา เป็นลายที่แทงยากที่สุด ผู้แทงจะต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญและแม่นยำในตัวลายที่จะใช้แทง เพราะการแทงลายนั้นช่างส่วนใหญ่จะไม่ร่างลวดลายลงบนหยวกก่อน ช่างจะต้องจดจำลวดลายที่จะแทงได้อย่างแม่นยำ ในการแทงลายหน้ากระดานและลายเสานี้ ผู้แทงไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความเท่ากันของหยวกทั้งสองชั้นเช่นเดียวกับลายพื้นปลา

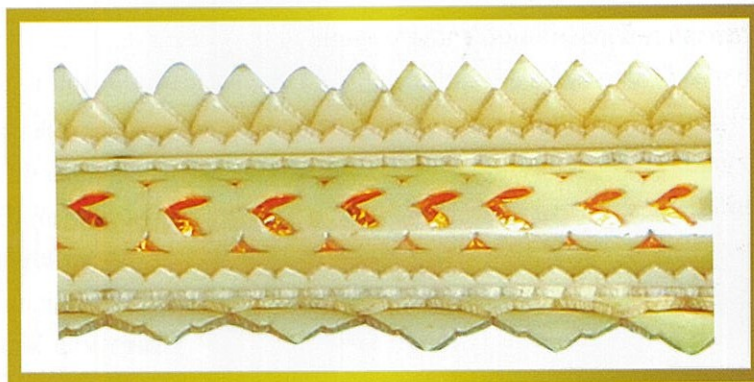

๑. การแทงลายกระดานเถา
๒-๓. การแกะลายหน้ากระดานเถา

๔. การประกอบชิ้นงาน เมื่อแทงหยวกได้ครบตามจำนวนที่ได้ออกแบบไว้แล้ว นำหยวกมาประกอบเข้าด้วยกันตามแบบที่ร่างไว้ โดยจะประกอบตามลำดับดังต่อไปนี้

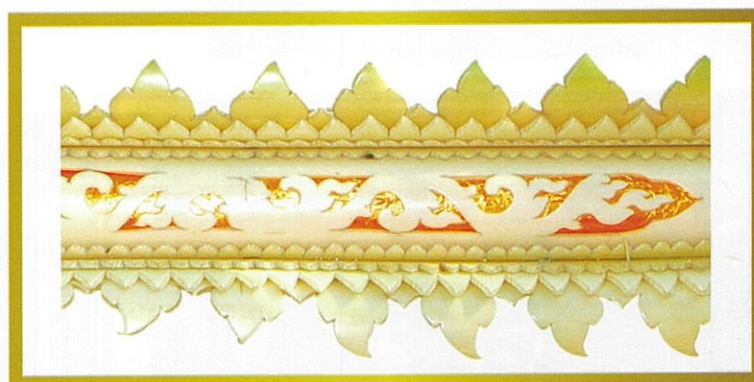
การลำดับลายในการประกอบชิ้นงาน
ชั้นบน เป็นส่วนที่รับลูกโกศและลูกทียบ ประกอบลายตามลำดับจากส่วนบนลงล่าง ดังนี้

- ลายบัวใหญ่ ๒ ชั้น แบบบัวหงาย
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวหงาย
- คิ้ว
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวคว่ำ
- ลายหน้ากระดานรักร้อย
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวหงาย
- คิ้ว
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวคว่ำ
- ลายพันทึบสาม ๒ ชั้น แบบบัวคว่ำ

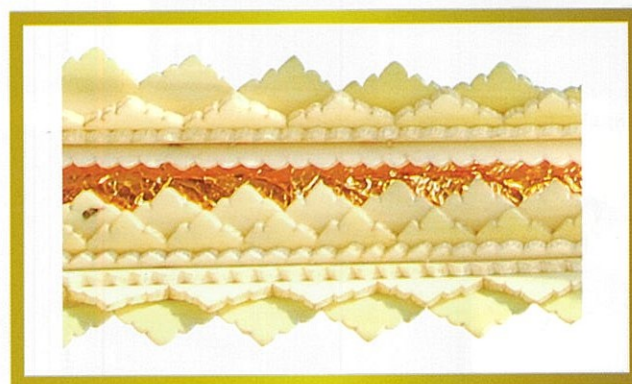
ชั้นกลาง ประกอบลายตามลำดับจากส่วนบนลงล่าง ดังนี้

- ลายพันทึบสาม ๒ ชั้น แบบบัวหงาย
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวหงาย
- คิ้ว
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวคว่ำ
- ลายหน้ากระดาน
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวหงาย
- คิ้ว
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวคว่ำ
- ลายกระจังรวน แบบบัวคว่ำ

ฐานหรือชั้นล่าง ของเมรุ ประกอบลายตามลำดับจากส่วนบนลงล่าง ดังนี้

- ลายพันทึบสาม หรือลายพันทึบห้าชั้น ๒ ชั้น แบบบัวหงาย
- ลายพันทึบหนึ่งแบบบัวหงาย
- คิ้ว
- ลายพันทึบหนึ่งแบบบัวคว่ำ
- พนัง
- ลายพันทึบสามชั้นกัน ๒ ชั้น แบบบัวหงาย
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวหงาย
- คิ้ว
- ลายพันทึบหนึ่ง แบบบัวคว่ำ
- ลายพันทึบสาม หรือลายพันทึบห้าชั้น ๒ ชั้น แบบบัวคว่ำ

การประกอบเสา ประกอบลายจะมีลำดับของลายเช่นเดียวกับการประกอบส่วนฐาน ต่างกันที่ลายที่ใช้เท่านั้น ส่วนที่เป็นเสาประกอบด้วย ลายน่องสิงห์ ลายพันทึบหนึ่ง คิ้ว และลายเสา การเรียงลายของเสาจะมีลักษณะที่เหมือนกันทั้งสองข้าง ดังนี้

- ลายน่องสิงห์
- ลายพันทึบหนึ่ง
- ลายพันทึบหนึ่ง
- ลายเสา
- ลายพันทึบหนึ่ง
- ลายพันทึบหนึ่ง
- ลายน่องสิงห์

วิธีการประกอบชิ้นส่วน

นำหยวกที่แห้งเป็นหลอดลายแต่ละชิ้นมาประกอบกันเป็นแผง เมื่อได้เป็นแผงแล้วจึงนำไปติดตั้งกับเชิงตะกอนอีกครั้ง โดยมีวิธี ดังนี้

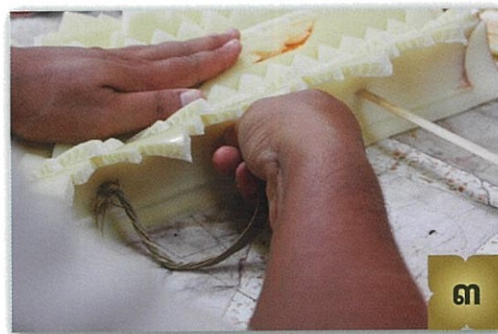
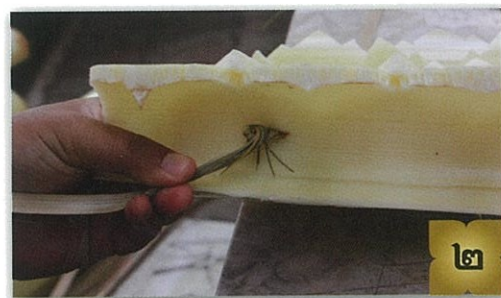
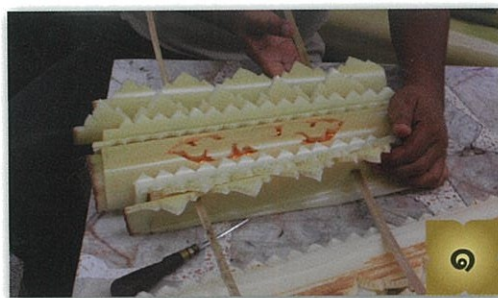
๑. พับ หรือลายหน้ากระดาษ และลายเสา ให้ประกอบส่วนนี้ก่อนเป็นอันดับแรก คือ ต้องใช้กาบกล้วยเป็นพื้นหนึ่งกาวางคว่ำลง กาบกล้วยชิ้นนี้อาจใช้กาบกล้วยที่มีสีไม่ขาวหรือมีตำหนิกี่ใช้ได้ ใช้น้ำลูบกาบกล้วยให้เปียกชุ่ม และฉีดยาที่กระดาษอังกฤษสีทอง แล้วขยำให้ยับ คลี่กระดาษ วางทาบให้ยาวตลอดความยาวของหยวก โดยเอาด้านที่มีสีขึ้น ใช้มือลูบกระดาษให้พอเรียบ แล้วนำลายที่ต้องการวางทับกระดาษอังกฤษ จะเห็นสีทองผ่านตามช่องว่างที่แห้งไว้

๑. ฉีดน้ำที่กระดาษอังกฤษสีทอง
๒. ขยำกระดาษอังกฤษให้ยับ แล้วคลี่ออก
๓. การนำกระดาษอังกฤษสีทองมาวางทาบให้ยาวตลอดความยาวของหยวก
๔. ลายหน้ากระดาษเสา

๒. วิธีประกอบลายชิ้นงานต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
(ดูรูปประกอบการสาธิตการประกอบชิ้นงาน)

เริ่มจากวางลายพื้นสาม ๒ ชั้นให้เหลื่อมกัน ต่อด้วยลายพื้นหนึ่งแบบบัวคว่ำ และ บัวหงาย ต่อด้วย ลายหน้ากระดาน ตามด้วย ลายพื้นหนึ่งแบบบัวคว่ำ บัวหงาย ต่อด้วยลายพื้นสาม ๒ ชั้น วางให้เหลื่อมกัน เมื่อวางได้ตามลำดับนั้นแล้ว ใช้ดอกแทงให้ทะลุทุกชั้นจนสุด ทั้งด้านซ้ายและขวา เพื่อให้ชิ้นงานติดกัน หมุนดอกให้เป็นเกลียวควงสว่าง แล้วเอาปลายดอกที่เหลื่อมแทงเข้าไป เก็บไว้ในหยวก ทำเหมือนกันทุกด้าน จะได้เป็นแผงหยวก ๑ แผง แล้วปาดตัดแต่งด้านหลังแผงให้เรียบเสมอกัน

- ๑-๔. ใช้ดอกแทงให้ทะลุทุกชั้นจนสุดทั้งด้านซ้ายและขวา เพื่อให้ชิ้นงานติดกัน
- ๕. ด้านหลังชิ้นงานที่ประกอบแล้ว
- ๖. การตกแต่งชิ้นงานที่ประกอบแล้วให้เรียบเสมอกัน
- ๗. บากมุมแผงหยวกให้เข้ามุมกัน
- ๘. ใช้ไม้เสียบลูกชิ้นเสียบเข้าตรงมุมหยวกเพื่อยึดให้ตั้งฉากกัน
- ๙. การนำแผงหยวกไปประกอบกับพื้นที่จริง

เมื่อนำแผงหยวกที่ได้ไปประกอบกับพื้นที่จริง จะต้องบากมุมให้เข้ากับพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นมุมฉาก ใช้ไม้ปลายแหลมเสียบเข้าตรงมุมหยวกเพื่อยึดให้ตั้งฉากกัน ทำให้ครบทุกด้านจะได้งานที่สมบูรณ์

ผลงานดีเด่นที่สมควรได้รับการยกย่อง

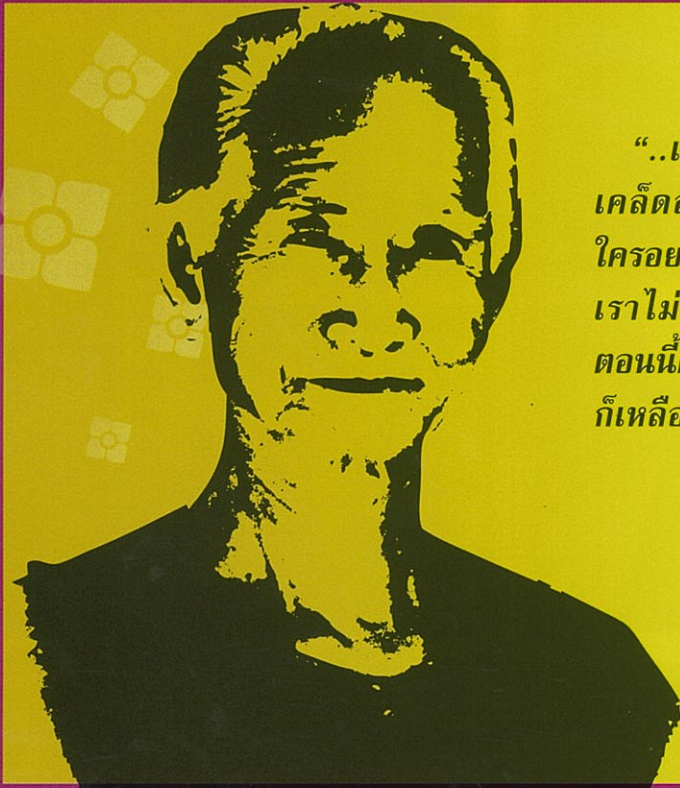
ด้านเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์

ครูประสม เป็นผู้ที่ก่อปรด้วยคุณธรรมและการประพฤติปฏิบัติ ที่สมควรยกย่องเป็นแบบอย่างแก่บุคคลทั่วไป กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความประพฤติอยู่ในกรอบแห่งศีลธรรม ประเพณี วัฒนธรรมอันดีงาม ตลอดชีวิตการครองเรือน ครูได้อบรมสั่งสอนบุตรทุกคนให้ตั้งมั่นอยู่ในกรอบแห่งความดี บุตรทุกคนจึงประสบความสำเร็จในการศึกษาและมีหน้าที่การงานในระดับสูง อีกทั้งมีกิริยามารยาทที่อ่อนน้อมต่อบุคคลทั่วไป

รางวัลพ่อดีเด่นระดับชาติและรางวัลแม่ดีเด่นระดับจังหวัด ที่ครูประสมและภรรยาได้รับ ย่อมเป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงความสุขสมบูรณ์ในชีวิตการครองเรือน ตลอดจนรางวัลอื่น ๆ อีกหลายรางวัล ย่อมเป็นเครื่องบ่งบอกให้ทราบถึง คุณงาม ความดี ความซื่อสัตย์ สุจริต ที่ได้ปรากฏเด่นชัดจนเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม

ด้านเป็นบุคคลที่บำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

ครูประสม เป็นผู้ที่บำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ทางราชการ ส่วนรวม วัด ตลอดจนช่วยเหลือกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูเพชรบุรี จึงนับได้ว่าครูประสมเป็นผู้ที่มีความเสียสละอย่างมาก นอกจากจะอุทิศกำลังกายและกำลังใจแล้ว ครูประสมยังอุทิศทุนทรัพย์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เยาวชน และส่วนรวม โดยมีให้เห็นแก่ความเหนื่อยยากใด ๆ เช่น การช่วยเขียนโปสเตอร์ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ในการจัดนิทรรศการ ในการสาธิตผลงานของตนเองให้แก่งานของจังหวัด วัด และสถาบัน ตลอดจนเสียสละเวลาของตนเองร่วมเป็นกรรมการการตัดสินการประกวดต่าง ๆ ทางศิลปวัฒนธรรม โดยไม่รับค่าตอบแทนใด ๆ

“..เคล็ดลับการแทงหยวกมีอยู่อย่างเดียวก็คือ
เคล็ดลับในตัวนี่นะ ไม่ทวงวิชา ไม่ต้องสงวนลิขสิทธิ์
ใครอยากได้อะไรไป คนที่สงวนลิขสิทธิ์ คนเห็นแก่ตัว
เราไม่สงวน เราไม่ต้องสงวนลิขสิทธิ์อะไรทั้งสิ้น
ตอนนี้ผมสบายใจแล้ว ลูกรับหมดแล้ว ทีนี้ก็ตายแล้ว
ก็เหลือแต่สรรเสริญ ...”

ครูประสม สุธุทธิ

ด้านเป็นบุคคลที่มีผลงานทางวิชาการดีเด่น และเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งแก่บุคคลในการศึกษา

ครูประสม มีความรู้ความสามารถดีเด่นในด้านศิลปกรรมหลายสาขา เช่น ด้านจิตรกรรม ภาพลายไทย ภาพชุดรามเกียรติ์ ภาพชาดก ภาพฝาผนัง ภาพลายเส้น ตลอดจนมีความสามารถและเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ ในด้านการแทงหยวกและการแกะสลักเครื่องสด รวมไปถึงการออกแบบลวดลายไทยและ โครงร่างของสถาปัตยกรรมไทยอีกหลายต่อหลายรูปแบบ ความเชี่ยวชาญในงานด้านศิลปะทุกรูปแบบของครูประสม ได้ปรากฏต่อสายตาคนทั่วไปมาเป็น เวลายาวนาน ในวงการของช่างเมืองเพชรได้ยกย่องให้ ครูประสม สุธุทธิ เป็นบรมครูผู้ทำหน้าที่เจิมและครอบครูให้แก่ช่างทั้งหลาย

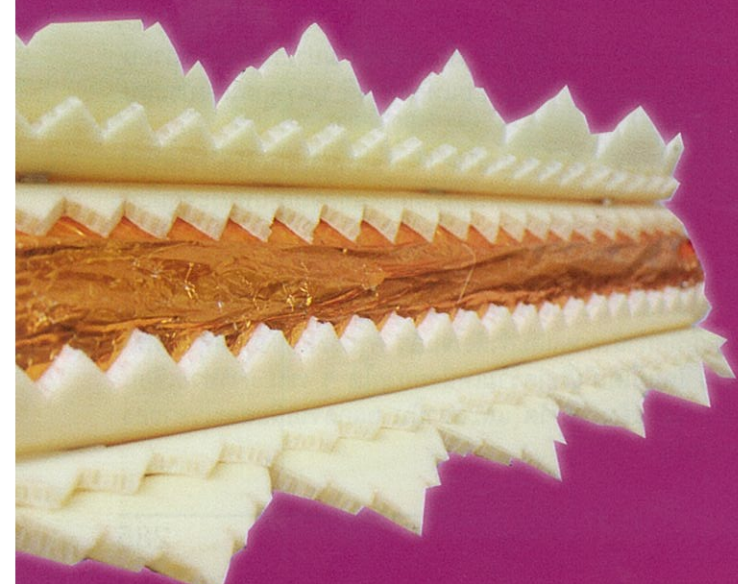
“มันมีอยู่นิดเดียว เพิ่มพูนศิลปะใหม่ ๆ ใช้ประโยชน์ใหม่ ๆ ปกติคนโบราณเค้าถือนะครีว่างานของหยวกนี่มันเป็นงานที่ไม่ถาวร เค้าไม่ใช้งานมงคล กัน แต่เรามีเคล็ดลับคือ ไอ้คนที่มันใช้เราทำมันไม่ถือนะ แข็งตะกอนที่เอามาตั้งศพ มันให้เอาไปตั้งรดน้ำแต่งงานนะ นี่เคล็ดลับก็เลยไม่มีเคล็ดลับ เวลานี้มี อยู่อย่างเดียวก็คือ เคล็ดลับในตัวนี่นะ ไม่ทวงวิชา ไม่ต้องสงวนลิขสิทธิ์ ใครอยากได้อะไรไป คนที่สงวนลิขสิทธิ์ คนเห็นแก่ตัว เราไม่สงวน น้อย่างคุณมา เาานี้ คุณจะเอาไปทำอะไรก็เอาไป เราเต็มใจให้ เราไม่ต้องสงวนลิขสิทธิ์อะไรทั้งสิ้น ตอนนี้ผมสบายใจแล้ว ลูกรับหมดแล้ว ทีนี้ก็ตายแล้ว ก็เหลือแต่ สรรเสริญ” ครูประสมกล่าว

จากผลงานที่ครูประสมได้ทุ่มเทเป็นเวลากว่า ๓๘ ปีนั้น ทำให้ครูได้รับพระราชทานปริญญารัชฎาคุณูปกัณฑ์ตึกตึกคึกคักดี (สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เพื่อพัฒนาชุมชน) จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๒ ที่ผ่านมานับ เป็นเกียรติและความภาคภูมิใจในความมุ่งมั่นที่ครูได้สร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานการแทงหยวกให้อยู่คู่คนไทย

การถ่ายทอดองค์ความรู้

ครูประสม สุธุทธิ ถ่ายทอดเทคนิค ความรู้ และวิธีการต่าง ๆ ในเชิงศิลปะให้เป็น วิทยาทานแก่ผู้สนใจใคร่ศึกษา โดยมีได้ปิดบัง สถานศึกษา และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ เชิญเป็นอาจารย์สอนพิเศษให้แก่สถาบันและนำวิธีการถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนผลงาน ของครูประสม ไปทำเป็นชุดการสอนบ้าง แบบฝึกหัด หรือบทเรียนสำหรับนักศึกษาบ้าง

ภาควิชาศิลปศึกษา คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี ได้เชิญครูประสม ไปเป็น วิทยากรสาธิต และสอนวิชาต่าง ๆ ทางด้านศิลปะ และวัฒนธรรมอยู่เป็นประจำ ความ สามารถเชิงวิชาการที่ได้ช่วยอนุเคราะห์แก่สถาบันให้เป็นที่ประจักษ์ชัดแก่บุคคลใน วงการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันแม้ครูประสมจะไม่ได้แทงหยวกด้วยตนเองแล้ว แต่ ท่านก็ยังสามารถควบคุมงานการแทงหยวกได้สมบูรณ์รูปแบบอย่างไม่มีที่ติ และเป็นไป ระเบียบแบบแผนวิธีโบราณอย่างครบถ้วน สมดังเป็นที่กล่าวขวัญว่า เป็นบรมครูของ ช่างศิลป์แห่งเพชรบุรี

“ศิลปะการแทงหยวกอันประดิ้งงดงามนั้น
นับวันแต่จะเลือนหายไปตามการเปลี่ยนแปลง
ของสังคมและวัฒนธรรมใหม่ นับเป็นโชคของ
แผ่นดินไทย ที่มีครูประสม สุธุทธิ เอื้อมมือเข้ามา
โอบอุ้มศิลปะการแทงหยวกไว้ และส่งต่อวิชา
ทั้งหมดไปให้กับบุตรชาย อย่างคุณวิริยะ สุธุทธิ
ผู้ซึ่งพร้อมแล้วทั้งด้านประสบการณ์ ความชำนาญ
ความคิดสร้างสรรค์และวิชาการ จึงสมควรยกย่อง
ให้ครูประสม สุธุทธิ ครูศิลป์แห่งงานแทงหยวก
จังหวัดเพชรบุรี คือ ครูศิลป์ของแผ่นดิน”

